

Fremsat den 24. oktober 1991 af miljøministeren (Per Stig Møller)

Forslag

til

Lov om naturbeskyttelse

Kapitel 1

Formål

§ 1. Loven skal medvirke til at værne landets natur og miljø, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag, i respekt for menneskets livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet.

Stk. 2. Loven tilsigter særligt

- 1) at beskytte naturen med dens indhold af vilde dyr og planter samt deres levesteder og de landskabelige, kulturhistoriske, naturvidenskabelige og undervisningsmæssige værdier,
- 2) at forbedre, genoprette eller tilvejebringe områder, der er af betydning for vilde dyr og planter og for landskabelige og kulturhistoriske interesser, og
- 3) at give befolkningen adgang til at færdes og opholde sig i naturen samt forbedre mulighederne for friluftslivet.

§ 2. Lovens beføjelser skal tillige anvendes med sigte på at forøge skovarealet og bekæmpe sandflugt.

Kapitel 2

Generelle beskyttelsesbestemmelser

Beskyttede naturtyper m.v.

Søer, vandløb, heder, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge, overdrev m.v.

§ 3. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af naturlige søer, hvis areal er på over 100 m² og af vandløb eller dele af vandløb, der af miljøministeren efter indstilling fra amtsrådet

er udpeget som beskyttede. Dette gælder dog ikke for sædvanlige vedligeholdelsesarbejder i vandløb.

Stk. 2. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af

- 1) heder,
- 2) moser og lignende,
- 3) strandenge og strandsumpe samt
- 4) ferske enge og overdrev,

når sådanne naturtyper enkeltvis, tilsammen eller i forbindelse med de søer, der er nævnt i stk. 1, er større end 2.500 m² i sammenhængende areal.

Stk. 3. Der må heller ikke foretages ændring i tilstanden af moser og lignende, der er mindre end 2.500 m², når de ligger i forbindelse med en sø eller et vandløb, der er omfattet af beskyttelsen i stk. 1.

Stk. 4. Miljøministeren kan fastsætte regler om gødskning på arealer, som er beskyttet efter stk. 2 og 3, herunder regler om mængden af gødskning, der må tilføres disse arealer og forbud mod gødskning.

Sten- og jorddiger

§ 4. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af sten- og jorddiger og lignende.

Stk. 2. For sten- og jorddiger og lignende, der er beskyttet som fortidsminder, gælder alene reglerne om fortidsminder, jf. § 12 og § 13.

Andre bestemmelser

§ 5. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at bestemmelserne i § 3, stk. 1-3, og § 4, stk. 1, ikke skal gælde for nærmere angivne kategori-

der dette kun, hvis arealet udgør mindst 20 ha sammenhængende skov.

Stk. 2. Forbudet i stk. 1 gælder ikke for

- 1) bestående forsvarsanlæg,
- 2) havneanlæg og de landarealer, der ved lokalplan er udlagt til havneformål,
- 3) driftsbygninger, der er nødvendige for jordbrugs- og fiskerierhvervene, og
- 4) andre områder, der efter den hidtidige lovgivning har været undtaget.

Fortidsminder

§ 18. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af arealet inden for 100 m fra fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i § 12. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende.

Stk. 2. Forbudet i stk. 1 gælder ikke for

- 1) landbrugsmæssig drift bortset fra tilplantning,
- 2) gentilplantning af skovarealer, der ligger uden for det areal, der er nævnt i § 13, og beplantning i eksisterende haver og
- 3) sædvanlig hegning på jordbrugsjendomme.

Stk. 3. Stk. 1 gælder ikke for de typer af fortidsminder, der er nævnt i kapitel 1, nr. 10, og i kapitel 3 i bilaget til loven.

Kirker

§ 19. Der må ikke i landzone placeres bygninger med en højde over 8,5 m inden for en afstand af 300 m fra kirker.

Kapitel 3

Anlæg i det åbne land

Offentlige anlæg

§ 20. Offentlige anlæg i det åbne land skal placeres og udformes således, at der i videst muligt omfang tages hensyn til de landskabelige værdier og de øvrige interesser, der er nævnt i § 1.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at placering og udformning af nærmere angivne kategorier af offentlige anlæg skal godkendes af miljøministeren eller amtsrådet.

Friluftsklamer

§ 21. I det åbne land må der ikke anbringes plakater, afbildninger, fritstående skilte, lysreklamer og andre indretninger i reklame- og propagandaøjemed.

Stk. 2. Forbudet i stk. 1 omfatter ikke

- 1) virksomhedsreklamer, som anbringes i umiddelbar tilknytning til virksomheden, når de ikke virker dominerende i landskabet og ikke er synlige over store afstande,
- 2) trafikpropaganda, der er godkendt af Rådet for større Færdselssikkerhed,
- 3) plakater, der opsættes i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunale eller andre offentlige råd eller folkeafstemninger, og
- 4) mindre oplysningsskilte vedrørende næringsdrift eller virksomhed opsat på egen ejendom efter nærmere regler fastsat af miljøministeren.

Stk. 3. Amtsrådet kan tillade, at der anbringes reklamer på idrætsanlæg.

Kapitel 4

Offentlighedens adgang til naturen

Strande

§ 22. Strandbredder og andre kyststrækninger mellem daglig lavvandslinie og den sammenhængende landvegetation er åbne for færdsel til fods, kortvarigt ophold og badning. Adgang sker på eget ansvar. Det er tilladt kortvarigt at have en båd uden motor liggende på strandbredden. I perioden 1. april–30. september skal hunde føres i snor.

Stk. 2. Reglen i stk. 1 omfatter ikke arealer, der inden den 1. januar 1916 er udlagt som have eller inddraget under en erhvervsvirksomhed, der drives på ejendommen. Det samme gælder forsvarsanlæg og havneanlæg.

Stk. 3. Offentlighedens adgang må ikke forhindres eller vanskeliggøres.

Stk. 4. På privatejede strandbredder og kyststrækninger må ophold og badning ikke finde sted inden for 50 m fra beboelsesbygninger.

Skove

§ 23. Skove er åbne for færdsel til fods og på cykel samt for ophold, hvis der er lovlig adgang dertil. Det gælder dog ikke for skovarealer, der er afmærket som militære anlæg. Adgang sker på eget ansvar. Hunde skal føres i snor.

Stk. 2. Offentlighedens adgang må ikke forhindres eller vanskeliggøres. Der må ikke opsættes usædvanlige hegn omkring skove.

Stk. 3. Ejeren kan forbyde adgang på dage,

hvor der holdes jagt, eller i områder, hvor der foregår intensivt skovningsarbejde.

Stk. 4. Enhver, der færdes i skoven på anden måde end tilladt, har pligt til at oplyse navn og bopæl på forlangende af skovejeren eller dennes repræsentant.

Stk. 5. I privatejede skove må færdsel til fods kun ske ad stier og anlagte veje og færdsel på cykel kun ad befæstede stier og anlagte veje. Der er kun adgang fra kl. 7 til solnedgang, og ophold må ikke finde sted inden for 150 m fra beboelses- og driftsbygninger. Ejeren af privatejede skove på mindre end 5 ha kan dog ved skiltning efter bestemmelserne i mark- og vejfredslovens § 17 fastsætte indskrænkninger i offentlighedens adgang.

Stk. 6. Reglerne i stk. 5 gælder ikke for skove, der ejes af offentlige stiftelser.

Udyrkede arealer

§ 24. Udyrkede arealer er åbne for færdsel til fods og ophold, hvis der er lovlig adgang dertil. Adgang sker på eget ansvar. Hunde skal føres i snor.

Stk. 2. Ejeren kan forbyde adgang på dage, hvor der holdes jagt, eller i områder, hvor der foregår intensivt landbrugsarbejde.

Stk. 3. Til privatejede, udyrkede arealer er der kun adgang fra kl. 7 til solnedgang. Ophold må ikke finde sted inden for 150 m fra beboelses- og driftsbygninger.

Stk. 4. Bestemmelsen i stk. 1, 1. punktum, gælder ikke privatejede arealer, der i deres helhed er forsvarligt hegnede.

Klitfredede arealer

§ 25. Klitfredede arealer, jf. § 8 og § 9, er åbne for færdsel til fods og kortvarigt ophold, hvis der er lovlig adgang dertil. Adgang sker på eget ansvar. Hunde skal føres i snor.

Stk. 2. På privatejede, klitfredede arealer må ophold ikke finde sted inden for 50 m fra beboelsesbygninger.

Veje og stier

§ 26. Anlagte veje og befæstede stier i det åbne land er åbne for færdsel til fods og på cykel. Adgang sker på eget ansvar.

Stk. 2. Ejeren kan ved skiltning efter bestemmelserne i mark- og vejfredslovens § 17 helt eller delvis forbyde færdsel, hvis den er til gene for den erhvervsmæssige udnyttelse af ejendommen, hvis den i særlig grad generer privat-

livets fred, eller hvis der er behov for beskyttelse af plante- og dyreliv.

Stk. 3. Ejeren kan forbyde adgang på dage, hvor der holdes jagt, eller i områder, hvor der foregår intensivt landbrugsarbejde.

Stk. 4. Amtsrådet kan helt eller delvis tilsidesætte et forbud mod færdsel for gennemgående veje og stiers vedkommende.

Andre bestemmelser

§ 27. Amtsrådet, for statsejede arealer miljøministeren, kan bestemme, at arealer, der er omfattet af §§ 22-26, helt eller delvis lukkes for offentlighedens adgang, hvis særlige forhold taler derfor.

Stk. 2. Miljøministeren kan forbyde offentlighedens adgang på klitfredede arealer, hvor der er fare for sandflugt.

Stk. 3. Miljøministeren kan fastsætte regler om offentlighedens adgang til de arealer, der er omfattet af §§ 22-26.

Stk. 4. Miljøministeren kan fastsætte regler, hvorefter offentligheden sikres en videregående adgang til statsejede arealer end nævnt i §§ 22-26. Der kan herunder fastsættes regler om, at videregående adgang betinges af en afgift.

Stk. 5. Miljøministeren kan fastsætte regler om dækning af skader, der opstår som følge af offentlighedens adgang til private skove, udyrkede arealer samt veje og stier.

Affald

§ 28. På fremmed ejendom må der ikke uden ejerens tilladelse henkastes eller anbringes affald eller lignende.

Sejlads

§ 29. Miljøministeren kan fastsætte regler, hvorefter ikke-erhvervsmæssig sejlads og anden færdsel på søterritoriet og – efter anmodning fra vedkommende amtsråd – på vandløb og søer forbydes helt eller delvis.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte regler om offentlighedens sejlads og anden færdsel på søer, der ejes af staten.

Kapitel 5

Beskyttelse af plante- og dyrearter m.v.

§ 30. Miljøministeren kan fastsætte regler med henblik på at beskytte eller regulere udnyttelsen af vilde dyre- og plantearter, herunder regler om konservering, registrering og